

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 004-01/15-13/
Ljubljana, 25. 2. 2015

USTAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Beethovnova 4
1000 LJUBLJANA

Državni svet Republike Slovenije je na 26. seji 25. 2. 2015 na podlagi tretje alineje prvega odstavka 23.a člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 - UPB1, 108/07 in 109/2012) sprejel

Z A H T E V O

za začetek postopka za oceno ustavnosti 4. člena Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo) ter 7., 42., 43., 44., 90., 91., 92., in 93. člen Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 - uradno prečiščeno besedilo in 54/07 - odl. US)

Državni svet Republike Slovenije (v nadaljevanju: Državni svet) predlaga, da Ustavno sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustavno sodišče):

- po opravljenem postopku odloči, da je
 - 4. člen Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor v neskladju s 1., 2. in 20. členom Zakona o volitvah v državni zbor ter s 3., 43., 44., 80. in 82. členom Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava),
 - da je 7. člen Zakona o volitvah v državni zbor v neskladju s 3., 43. in 44. členom Ustave,
 - da so 42., 43., 44., 90., 91., 92., in 93. člen Zakona o volitvah v državni zbor v neskladju s 3., 80. in 82. členom Ustave
- da skladno s tem zaradi ugotovljene neskladnosti Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v Državni zbor ter Zakona o volitvah v državni zbor naloži zakonodajalcu, da ugotovljene neskladnosti odpravi v določenem roku.

Obrazložitev

Tehten in nujen razmislek o obstoječem sistemu za volitve poslancev Državnega zbora v Republiki Sloveniji pogojujejo sedanje politične, gospodarske in širše družbene razmere v naši državi, ki jih brez pretiravanja lahko označimo kot krizne. Po letu 2008 noben sklic Državnega zbora ni končal rednega štiriletnega mandata, v šestih letih smo imeli štiri vlade, nove politične stranke so se pojavljale (in tudi izginjale) kot gobe po dežju. Zaupanje slovenskega ljudstva v politični sistem in v izvoljene politične predstavnike je na najnižji točki po osamosvojitvi 1991. Trdimo lahko, da je obstoječa politična, gospodarska in širša družbena kriza v veliki meri povezana z volilnim sistemom, kot ga poznamo od 1992 naprej. Kljub temu, da je bila tedanja izbira volilnega sistema opredeljena kot začasna, v dvajsetih letih noben poskus poslancev, da bi se tudi z volitvami v Državni zbor približali duhu in črki 3. člena Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava), po katerem ima v Sloveniji oblast ljudstvo, ni bil uspešen.

Najboljši dokaz o popolni neprilagojenosti obstoječega volilnega sistema družbenim razmeram v Republiki Sloveniji sta rezultata lanskoletnih državnozborskih in lokalnih volitev: politična stranka, ki je na lokalnih volitvah dobila daleč največ županov, je izpadla iz Državnega zbora, in politična stranka, ki je na državnozborskih volitvah dobila daleč največ poslancev, nima niti enega župana. Če presojamo obstoječi volilni sistem glede na načela, ki so merilo za demokratičnost vsakega volilnega sistema, lahko ugotovimo, da je skoraj v celoti uresničeno načelo sorazmernega predstavljanja, druga štiri načela, to je načelo koncentracije in učinkovitosti, načelo participacije, načelo preprostosti in načelo legitimnosti, pa domala niso uresničena. Obstoječi volilni sistem ne omogoča oblikovanja stabilnih vlad (načelo koncentracije in učinkovitosti), ne omogoča kandidirati nestrankarskim kandidatom (načelo participacije), ne daje volivcem vedeti, kaj se zgodi z njihovim glasom (načelo preprostosti) in povzroča vedno manjšo, lani že skrajno kritično, udeležbo na volitvah (načelo legitimnosti).

Slovenska ustava v 3. členu določa, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo, državljanke in državljani pa jo izvršujejo neposredno in z volitvami. V 80. členu določa, da imajo pri volitvah v Državni zbor volivci odločilen vpliv na podelitev mandatov kandidatom, v 82. členu pa, da so poslanci predstavniki vsega ljudstva in niso vezani na kakršnakoli navodila. Z nedavnimi spremembami slovenske ustave, ki so tako formalno kot vsebinsko precej omejile možnost neposrednega izvrševanja oblasti, npr. z naknadnim zakonodajnim referendumom, je postalo posredno izvrševanje oblasti, torej z volitvami v zakonodajno predstavniško telo, še toliko bolj pomembno.

Danes je večinoma že pozabljeno, da so bile prve demokratične oz. večstrankarske volitve 1990, torej še pred osamosvojitvijo, izvedene po večinskem volilnem sistemu. Leta 1992 je bil sprejet volilni zakon, ki je uzakonjal proporcionalni volilni sistem za volitve poslancev v Državni zbor. Tedanja Socialdemokratska stranka Slovenije je začela zbirati podpise za referendum o večinskem volilnem sistemu 12. aprila 1996 (23. maja so na podlagi 43.710 podpisnikov vložili zahtevo za razpis referenduma). Nekaj dni kasneje, 17. aprila, pa sta vložila zahtevo za razpis referenduma o proporcionalnem volilnem sistemu skupina 35 poslancev in za razpis referenduma o kombiniranem (nemškem) volilnem sistemu še Državni svet. 17. maja je Državni zbor razpisal samo referendum na podlagi zahteve 35 poslancev. Po ustavni pritožbi

Državnega sveta in Socialdemokratske stranke je Ustavno sodišče junija razveljavilo omenjeni odlok in odločilo, da mora Državni zbor vse tri referendumne razpisati na isti dan. Na referendumu 8. decembra 1996 je za uvedbo večinskega sistema glasovalo 44,5 % udeležencev, za proporcionalni sistem 26,2 % udeležencev in za kombinirani sistem 14,4 % udeležencev. Oktobra 1998 je Ustavno sodišče odločilo, da je bil na tem referendumu izglasovan predlog za uvedbo večinskega volilnega sistema.

V Državnem zboru so za tem obravnavali dva volilna zakona, s katerima bi se uzakonil večinski volilni sistem, vendar zaradi spora glede meja med bodočimi volilnimi okraji ni uspel sprejem nobenega. V nasprotju z voljo udeležencev referendumoma je 25. januarja skupina 28 poslancev vložila predlog za začetek postopka za spremembo 80. člena Ustave, po katerem naj bi v Ustavo vnesli določbo o sistemu sorazmernega predstavništva z obvezno personalizacijo volitev. 25. julija 2000 je Državni zbor s potrebno dvotretjinsko večino sprejel Ustavni zakon o dopolnitvi 80. člena Ustave (Uradni list RS, št. 66/00). Nov peti odstavek 80. člena se glasi: »Poslanci, razen poslancev narodnih skupnosti, se volijo po načelu sorazmernega predstavništva ob štiriodstotnem volilnem pragu za vstop v državni zbor, pri čemer imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatov kandidatom.« V naslednjem desetletju sta propadla dva poskusa, da bi večjo personalizacijo volitev v Državni zbor dosegli z uvedbo preferenčnega glasu, tako kot ga poznamo pri volitvah v Evropski parlament in volitvah občinskih svetnikov.

V zadnjem času se je glede na v začetku izpostavljeno dejstvo, da je sedanja družbena kriza tesno povezana z neprimernim volilnim sistemom, in glede na splošno prepričanje, da je obstoječi volilni sistem že 14 let v nasprotju z ustavno zahtevo po odločilnem vplivu volivcev na izbiro poslancev, ponovno pojavilo več konkretnih pobud za spremembo volilnega sistema: od ponovne pobude za uvedbo dvokrožnega večinskega sistema do pobude za uvedbo absolutnega preferenčnega glasu znotraj proporcionalnega sistema. Glede na to, da je stranka SDS pokazala pripravljenost na kompromis in je poleg večinskega kot korak naprej podprla tudi uvedbo kombiniranega volilnega sistema, se je zdelo, da bo predlog Zveze društev upokojencev Slovenije, podprt z več kot 5000 podpisi volivcev, ki kombinira prednosti proporcionalnega in večinskega sistema, imel nekaj možnosti. To kompromisno rešitev je podprl tudi Državni svet, vendar je vladajoča koalicija najprej na pristojnem odboru, za tem pa še na plenarni seji 21. novembra 2014 predlog kombiniranega volilnega sistema suvereno zavrnila.

Presoja skladnosti 4. člena Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor s 1., 2. in 20. členom Zakona o volitvah v državni zbor ter s 3., 43., 44., 80. in 82. členom Ustave

Državi svet poziva Ustavno sodišče, da odloči o skladnosti 4. člena Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor s tremi členi Zakona o volitvah v državni zbor in s petimi členi Ustave. Državni svet trdi, da rezultati letošnjih predčasnih volitev v Državni zbor napotujejo na zahtevo po presoji zakonske skladnosti in ustavnosti 4. člena Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor. Ta člen natančno opredeljuje osem volilnih enot in osemindeset volilnih okrajev, temelji pa na mejah med krajevnimi skupnostmi. Na podlagi tega člena Državna volilna komisija določi število volilnih upravičencev za posamezne

volilne okraje oz. volilne enote in s tem oblikuje volilne okoliše, ki so podlaga za določitev izvoljenih kandidatov.

Dejstvo je, da 1. člen Zakona o volitvah v državni zbor določa, da se »poslanci državnega zbora volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih in neposrednih volitvah s tajnim glasovanjem«, drugi odstavek 2. člena tega zakona določa, da se »poslanci volijo po načelu, da se en poslanec voli na približno enako število prebivalcev«, in drugi odstavek 20. člena tega zakona, da se »volilne enote oblikujejo v skladu z načelom, da se en poslanec voli na približno enako število prebivalcev«.

Načelo, da se en poslanec voli na približno enako število prebivalcev, seveda izhaja iz načela enake volilne pravice, saj bi se v primeru, da je število prebivalcev bistveno različno, poslanci delili na »lažje in težje« oz. bi en del volivcev imel večjo težo pri odločanju kot drugi. Približno enako število prebivalcev je bilo nujno zapisati zato, ker so temeljne enote krajevne skupnosti, poleg tega pa se število prebivalcev v posamezni krajevni skupnosti nenehno spreminja.

Če celotno število volilnih upravičencev (1.713.000) v Republiki Sloveniji delimo s številom volilnih okrajev (88), dobimo povprečno velikost volilnega okraja, ki naj bi vključeval malo manj kot 20.000 volilnih upravičencev. Če uporabimo še določilo približno in se odločimo za visoko 20-odstotno toleranco, smemo domnevati, da bi morali biti po Zakonu o volitvah v državni zbor volilni okraji vsaj toliko primerljivi, da bi vključevali od 16.000 do 24.000 volilnih upravičencev. V tem primeru bi lahko trdili, da je 4. člen Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor skladen z določili 1., 2. in 20. člena Zakona o volitvah v državni zbor.

Analiza rezultatov lanskoletnih predčasnih volitev v Državni zbor pokaže, da so se volilni okraji zelo razlikovali po številu volilnih upravičencev. V volilnem okraju Grosuplje je bilo evidentiranih 30.991 volilnih upravičencev, v volilnem okraju Hrastnik pa zgolj 8.301 volilni upravičenec. Gre za številčno razmerje 3,73 : 1. To pomeni, da bi glede na določilo Zakona o volitvah poslancev v državni zbor volilni okraj Hrastnik lahko prispeval zgolj slabo polovico poslanca, volilni okraj Grosuplje pa poslanca in pol. Še večje razlike v številu volilnih upravičencev pa so posledica dejstva, da v velikem številu volilnih okrajev ni bil izvoljen noben poslanec, v velikem številu dva, v enem volilnem okraju pa celo trije (Priloga). Ker sta bila v volilnem okraju Hrastnik izvoljena dva poslanca, na vsakega dobimo le po 4150 volilnih upravičencev. Ker je bil v volilnem okraju Grosuplje izvoljen le en poslanec, je zdaj številčno razmerje 7,46 : 1. Analiza rezultatov vseh izvoljenih poslancev pokaže, da je imel samo en poslanec v volilni bazi nad 30.000 volilnih upravičencev, 20 je takih, ki so imeli od 20.000 do 29.999 volilnih upravičencev, 38 takih, ki so imeli od 10.000 do 19.999 volilnih upravičencev in 29 takih, ki so imeli manj kot 9.999 volilnih upravičencev. Zaradi navedenega trdimo, da obstoječi 4. člen Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor ne uresničuje načela Zakona o volitvah v državni zbor, da se »poslanci volijo po načelu, da se en poslanec voli na približno enako število prebivalcev«.

Državni svet trdi, da je 4. člen Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor, ki omogoča tako velike razlike v številu volilnih upravičencev na izvoljenega poslanca, v nasprotju s 3. členom Ustave, ki določa, da je »Slovenija

država vseh svojih državljanek in državljanov«, v nasprotju s 43. členom Ustave, ki določa, da je »volilna pravica splošna in enaka«, v nasprotju s 44. členom Ustave, ki določa, da »ima vsak državljan pravico, da po izvoljenih predstavnikih sodeluje pri upravljanju javnih zadev«, v nasprotju z 80. členom Ustave, ki določa, da se »poslanci volijo s splošnim in enakim glasovanjem« in »po načelu sorazmernega predstavnštva«, ter v nasprotju z 82. členom Ustave, ki določa, da so »poslanci predstavniki vsega ljudstva«. Državni svet trdi, da je v skladu s citiranimi določili Ustave enakomerna državnozborska zastopanost slovenskega ljudstva oz. državljanov in državljanek v Ustavo vgrajeni temelj, ki omogoča vzpostavitev Slovenije kot demokratične republike, in ne abstrakcija, ki se ji lahko približamo ali pa tudi ne.

Presoja skladnosti 7. člena Zakona o volitvah v državni zbor s 3., 43. in 44. členom Ustave

Dejstvo je, da 7. člen Zakona o volitvah v državni zbor, ki je prvi člen poglavja Volilna pravica, določa, da ima »pravico voliti in biti voljen za poslanca državljan Republike Slovenije, ki je na dan glasovanja dopolnil osemnajst let starosti«. Iz tega člena izhaja, da imajo pravico voliti in biti voljeni za poslanca samo tisti državljani Republike Slovenije, ki imajo na dan volitev 18. rojstni dan oz. so tega dne postali polnoletni. Državni svet trdi, da to določilo, ki je eno ključnih določil Zakona o volitvah v državni zbor sploh, ni v skladu s 3. členom Ustave, ki določa, da je »Slovenija država vseh svojih državljanek in državljanov«, ni v skladu s 43. členom Ustave, ki določa, da je »volilna pravica splošna in enaka« in da ima »vsak državljan, ki je dopolnil 18 let, pravico voliti in biti voljen«, in tudi ni v skladu s 44. členom Ustave, ki določa, da »ima vsak državljan pravico, da po izvoljenih predstavnikih sodeluje pri upravljanju javnih zadev«. Navidezno gre za absurdno določilo 7. člena in po prevladujočem mnenju za očiten lapsus sestavljavcev Zakona o volitvah v državni zbor, ampak glede na to, da se v javnosti oz. v sredstvih javnega obveščanja zaradi takšne dikcije 7. člena Zakona o volitvah v državni zbor pojavljajo dvomi o legalnosti vseh sklicev Državnega zbora po letu 1992, Državni svet trdi, da je treba zakonodajalca napotiti na dopolnitev oz. popravek tega člena zakona.

Presoja skladnosti 42., 43. in 44. člena Zakona o volitvah v državni zbor s 3. in 82. členom Ustave

Državni svet trdi, da 42., 43. in 44. člen Zakona o volitvah v državni zbor (poglavje Kandidiranje) niso v skladu s 3. in 82. členom Ustave. 42. člen zakona določa, da kandidate za poslance »lahko predlagajo politične stranke in volivci«. Drugi odstavek 43. člena določa, da morajo listo kandidatov parlamentarne stranke podpreti »s podpisi najmanj trije poslanci državnega zbora«. Tretji in četrti odstavek 43. člena določata, da morajo listo kandidatov neparlamentarne politične stranke podpreti »s podpisi najmanj petdeset volivcev« oz. »najmanj sto volivcev«. Drugi odstavek 44. člena pa določa, da mora listo kandidatov strankarsko nepovezanih volivcev podpreti »s podpisi skupina najmanj tisoč volivcev.«

Če presojamo omenjena določila s 3. členom Ustave, ki določa, da je »Slovenija država vseh svojih državljanek in državljanov«, da ima v njej »oblast ljudstvo«, slednjo pa »državljanke in državljani izvršujejo neposredno in z volitvami«, ter z 82. členom Ustave, ki določa, da so »poslanci predstavniki vsega ljudstva in niso vezani na

kakršnakoli navodila«, se lahko vprašamo, zakaj so v 42. členu Zakona o volitvah v državni zbor kot predlagatelji kandidatov za poslance na prvem mestu navedene politične stranke, ki jih omenjena člena Ustave ne vključujeta. Državni svet trdi, da je v neskladju z določili Ustave, da ima »v Sloveniji oblast ljudstvo« in da so »poslanci predstavniki vsega ljudstva« takšna nesorazmernost pogojev za kandidiranje: skupina strankarsko nepovezanih volivcev mora zbrati najmanj tisoč podpisov volivcev, parlamentarni stranki pa zadoščajo trije podpisi poslancev. Torej gre za razmerje 333 : 1 oz. povedano drugače: podpis poslanca ima 333-krat večjo težo kot podpis običajnega državljana.

Presoja skladnosti 90., 91., 92. in 93. člena Zakona o volitvah v državni zbor s 3., 80. in 82. členom Ustave

Državni svet poziva Ustavno sodišče, da presodi skladnost štirih členov Zakona o volitvah v državni zbor (poglavje Ugotavljanje izida volitev) s tremi ključnimi členi Ustave. 90., 91., 92. in 93. člen Zakona o volitvah v državni zbor namreč določajo, kdo od kandidatov bo dejansko dobil mandat oz. po kakšnem mehanizmu bodo poslanci izvoljeni. 3. člen Ustave določa, da je »Slovenija država vseh svojih državljanek in državljanov«, da »ima v Sloveniji oblast ljudstvo« in da to oblast »državljeni in državljanke izvršujejo neposredno in z volitvami«. 80. člen Ustave določa, da se »poslanci volijo po načelu sorazmernega predstavništva ob štiriodstotnem volilnem pragu za vstop v Državni zbor, pri čemer imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatom kandidatom«, pri čemer obstoječa ureditev ne zadošča ustavni zahtevi, da imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandata kandidatom¹. 82. člen Ustave določa, da so »poslanci predstavniki vsega ljudstva in niso vezani na kakršnakoli navodila«. Ob tem ni jasno opredeljen pojem »sorazmerno predstavništvo«. Ni jasno, ali se ta ustavni pojem nanaša zgolj na sorazmerno predstavništvo političnih strank, ki jih sicer ustavni volilni členi ne vključujejo, ali pa se nanaša tudi na sorazmerno predstavništvo volilnega telesa (to organsko izhaja tudi iz 3. in 82. člena Ustave), kar pomeni, da bi morali imeti vsi volilni okraji izvoljenega poslanca. Državni svet trdi, da so določila 3., 80. in 82. člena Ustave uresničena samo v primeru, ko volilni rezultati zagotavljajo enakomerno pokritost volilnega telesa s poslanci (to vključuje že sam pomen besede poslanec: ne gre za poslance političnih strank, pač pa za ljudi, ki jih ljudstvo pošlje v Državni zbor, da v njegovem imenu uresničujejo zakonodajno in posledično tudi izvršilno oblast).

Analiza rezultatov lanskoletnih predčasnih volitev v Državni zbor pokaže, da kar 21 volilnih okrajev od 88 nima izvoljenega poslanca, 19 volilnih okrajev ima po dva izvoljena poslance, 1 volilni okraj pa ima celo tri izvoljene poslance (Priloga). Brez poslanca so ostali volilni okraji Radovljica I, Kranj II, Idrija, Sežana, Ilirska Bistrica, Vič-Rudnik I, Šiška IV, Litija, Moste-Polje I, Moste-Polje III, Domžale I, Žalec II, Velenje II, Slovenj Gradec, Črnomelj-Metlika, Krško, Slovenska Bistrica, Maribor III, Ormož, Murska Sobota I in Gornja Radgona. Če seštejemo volilne upravičence v vseh teh okrajih, dobimo število 432.151 oz. 25 % celotnega volilnega telesa. To pomeni, da kar četrtina slovenskih volivcev nima svojega predstavnika v Državnem zboru. Državni svet zato poziva Ustavno sodišče RS, da presodi, če so 90., 91., 92. in 93. člen Zakona o volitvah v državni zbor, ki omogočajo takšne volilne rezultate, res v skladu s 3., 80. in 82. členom Ustave RS.

¹ Tako tudi Komentar Ustave Republike Slovenije, str. 776, J. Sovdat

Državni svet nazadnje poziva Ustavno sodišče RS, da odloči, ali so že omenjeni štirje členi Zakona o volitvah v državni zbor (90., 91., 92. in 93.) v skladu z določilom 80. člena Ustave, da »imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatov kandidatom«. Državni svet trdi, da bi v tem primeru v posameznem volilnem okraju moral biti izvoljen tisti kandidat, ki je dobil največje število glasov volivcev. Analiza rezultatov lanskoletnih predčasnih volitev v Državni zbor pokaže, da so po številu dobljenih glasov na neprvem mestu naslednji poslanci: Alenka Bratušek, Branko Grims, Marko Pogačnik, Miha Kordiš, Matej Tonin, Julijana Bizjak Mlakar, Danijel Krivec, Tomaž Gantar, Matej Tašner Vatovec, Matjaž Nemec, Mirjam Bon Klanjšček, Jernej Vrtovec, Andrej Šircelj, Iva Dimic, Primož Hainz, Anže Logar, Violeta Tomić, Peter Vilfan, Janko Veber, Marinka Levičar, Ljudmila Novak, Matjaž Hanžek, Jani Moederndorfer, Jelka Godec, Ljubo Žnidar, Karl Viktor Erjavec, Nada Brinovšek, Andreja Katič, Benedikt Kopmajer, Zvonko Lah, Tomaž Lisec, Matjaž Han, Ivan Hršak, Luka Mesec, Vinko Gorenak, Bojan Podkrajšek, Marjana Kotnik Poropat, Bojana Muršič, Franc Trček, Uroš Prikl, Jožef Horvat, Franc Jurša, Dejan Židan, Marijan Pojbič, Andrej Čuš in Suzana Lep Šimenko (Priloga).

Na neprvem mestu po številu osvojenih glasov v volilnem okraju je skupaj kar 46 poslancev. Na drugem mestu po številu prejetih glasov v volilnem okraju je 20 izvoljenih poslancev, na tretjem mestu 14, na četrtem 8, štirje poslanci pa celo zasedajo mesta od 5 do 7. Pri štirih poslancih je razlika v številu prejetih glasov glede na kandidata, ki je osvojil prvo mesto v volilnem okraju, 1 : 4, pri treh poslancih 1 : 5, pri dveh pa celo 1 : 7. Če skupno število glasov kandidatov, ki so v posameznem volilnem okraju osvojili prvo mesto, primerjamo s skupnim številom glasov izvoljenih poslancev, ugotovimo, da je kar 80.000 glasov volivcev šlo v nič. Utemeljeno lahko trdimo, da je več kot polovica poslancev Državnega zbora izvoljena v nasprotju z načelom 80. člena slovenske ustave, ki določa, da »imajo volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatov kandidatom«.

* * *

Državni svet je za svojega predstavnika v postopku pred Ustavnim sodiščem določil državnega svetnika dr. Zorana Božiča.

Mitja Bervar
predsednik

Priloga:
Preglednica rezultatov lanskoletnih predčasnih volitev v Državni zbor